

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

HOTĂRÂREA nr. 21

privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Consiliul Județean Constanța întrunit în ședința din 12.02. 2015;
Văzând:

- Expunerea de motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța;
- Raportul Direcției Coordonare Instituții Subordonate și Operare Pavilion Expozițional;
- Raportul Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică;
- Raportul Comisiei de specialitate pentru Cultură, Învățământ, Sănătate și Sport;
- Raportul Comisiei de specialitate pentru Administrația publică, juridică, apărarea ordinii publice și protecție socială.

Având în vedere prevederile Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311 din 2003 republicată cu modificările și completările ulterioare, a OUG nr.189 din 2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, ale HG nr. 1.301/2009 pentru aprobarea Regulamentului - cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, Regulamentului - cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, modelului cadru recomandat pentru contractele de management, pentru instituțiile publice de cultură și a Legii 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice;

În temeiul dispozițiilor art.91 alin. (1), lit. a) și f) și art.97 și ale art. 104 alin. (2) lit. "b" și alin. (3) lit. "c" din Legea nr.215 din 2001 privind administrația publică locală, republicată cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1 Se aprobă rezultatul final al concursului de proiecte de management pentru ocuparea funcției de director la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța conform anexei 1, parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 Se aprobă Proiectul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, conform anexei 2, parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 3 Se împuternicește Președintele Consiliului Județean Constanța să semneze contractul de management și anexele acestuia.

Art. 4 Domnul Custurea Gabriel Gheorghe va beneficia de toate drepturile prevăzute de lege.

Art. 5 Se împuternicește Președintele Consiliului Județean Constanța să verifice, să controleze și să analizeze activitatea managerului și să ia toate măsurile legale ce se impun.

Art.6 Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică va comunica prezenta hotărâre persoanelor și instituțiilor interesate, în vederea aducerii la îndeplinire.

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu un număr de 18 voturi pentru, 12 voturi împotriva și _____ abțineri.

Constanța 12.02. 2015

PREȘEDINTE,
CONSTANTINESCU NICUȘOR DANIEL

CONTRASEMNEAZĂ.

Punctajul obținut de către domnul Custurea Gabriel Gheorghe în urma concursului de proiecte de management la Muzeul de Istorie Națională și Areologie Constanța

Notarea domnului Custurea Gabriel Gheorghe în urma concursului de proiecte de management la Muzeul de Istorie Națională și Areologie Constanța s-a făcut astfel:

<i>ETAPA I</i>	
Analizarea proiectului de management	9
<i>ETAPA II</i>	
Susținerea, în cadrul unui interviu, a proiectului de management	9
Rezultatul final	9

PROIECT MANAGERIAL

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța (în continuare MINAC) își desfășoară activitatea în județul Constanța prin expozițiile sale de la sediu, Edificiul roman cu mozaic și din filialele județene (Adamclisi, Cernavodă, Hârșova, Histria). Județul Constanța, cu o populație de aproximativ 800 000 persoane, are o activitate economică axată pe agricultură, construcții navale, comerț internațional maritim, facilitat de existența în primul rând a porturilor Constanța și Mangalia, și fluvial, pe Dunăre și canalul Dunăre-Marea Neagră, mai ales prin porturile Cernavodă și Hârșova. De asemenea, există o puternică activitate turistică și de divertisment, cu deosebire în perioada estivală, dar și un turism de tratament folosind resursele naturale de la Mangalia, Techirghiol și Eforie.

Ca în întreaga Dobroge de altfel, în județul Constanța există o populație provenită din alte regiuni ale țării (Moldova, Oltenia, Transilvania), sosită aici fie cu ocazia colonizărilor din perioada interbelică, fie cu ocazia marilor șantiere din anii '60-'80 (canalul Dunăre-Marea Neagră, extinderea portului Constanța-Agigea, construcția uzinei petrochimice). În anii '90 municipiul Constanța a devenit și un important centru universitar (Universitatea Ovidius și facultățile de medicină și stomatologie, Universitatea Maritimă, Academia Navală, Universitatea „Andrei Șaguna” și filialele Universității „Spiru Haret”). Din acest motiv, în oraș există o foarte numeroasă populație tânără.

În județul Constanța activează un număr important de instituții culturale care servesc necesitățile informaționale și culturale ale locuitorilor: trei teatre (Teatrul Național de Operă și Balet „Oleg Danovski”, Teatrul de Stat Constanța, Teatrul de copii și tineret), Biblioteca județeană „I. N. Roman”, 7 muzee cu diferite specificuri (MINA, Muzeul de Artă, Muzeul de Artă Populară, Muzeul Arheologic „Callatis”, Muzeul Marinei Române, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand” - filiala Constanța, Complexul

Muzeul de Științe ale Naturii. În județul Constanța funcționează numeroase edituri și tipografii care asigură o cantitate importantă de cărți, reviste și ziare. Alături de acestea să amintim televiziunile și posturile de radio locale, care garantează o bună informare și educare a publicului. Toate aceste instituții asigură o vie activitate cultural-științifică, educațională și de divertisment locuitorilor de cele mai diverse niveluri culturale, din toate categoriile de vârstă și din toate etniile. Activitatea MINA este complementară activității instituțiilor muzeale enumerate mai sus, atât prin specificul său (arheologie și istorie), cât și prin răspândirea teritorială a unităților sale. Chiar și în cazul Muzeului Arheologic „Callatis”, numai aparent există o suprapunere, acesta deservind comunitatea locală a municipiului Mangalia. MINAC, prin specialiștii săi, colaborează la organizarea unor expoziții tematice și simpozioane cu Arhivele Statului, filiala Constanța, cu Muzeul Marinei Române și Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand” - filiala Constanța (mai ales în domeniul istoriei moderne și contemporane). Împreună cu facultățile de istorie și litere din cadrul Universității Ovidius, MINAC organizează sesiuni și simpozioane naționale și internaționale (de exemplu 10-12 septembrie 2009 „Ovid, myth and (literary) exile”). Biblioteca de specialitate, care cuprinde circa 45 000 de volume, periodice și monografii, este accesibilă specialiștilor pentru pregătirea masteratelor sau doctoratelor și studenților ce se specializează în istorie veche sau arheologie. Să mai precizăm că în cadrul laboratorului de restaurare-conservare al muzeului s-au pregătit și se pregătesc, când este cazul, restauratori în specialitățile: metale, sticlă, ceramică și piatră, proveniți de la Arhiepiscopia Tomisului sau Muzeul „Callatis”.

MINA a participat la numeroase programe și proiecte naționale și internaționale, multe din ele consemnate în caietul de obiective. Ne vom limita să amintim câteva proiecte în care MINA a fost parte și vom începe prin a le enumera pe cele ale Consiliului Județean Constanța în care MINA este beneficiar (*Un muzeu al secolului XXI pentru turiștii din Constanța*, finanțat prin programul HIPERB; *Hiperb – muzeu al secolului XXI pentru turiștii din Constanța*, finanțat prin Programul Operațional Regional – Axa 5.1, finalizat în anul 2012; *Introducerea în circuitul turistic a unor cetăți antice dobrogene*, sursă de finanțare PHARE CBC 2006; *Reabilitare Monument Triumfal Tropaeum Traiani*; *Cetatea Tropaeum Traiani, una din cele mai importante mărturii ale antichității romane de pe teritoriul României*, finalizat în anul 2013; *Cetatea Capidava – istorie și continuitate a poporului roman pe meleaguri dobrogene*, ce va debuta la

începutul anului 2015; De asemenea, așa cum este specificat, muzeul este parte în proiectele *LIMEN: Cultural Port from Aegean to the Black Sea*, *HERAS: Submarine Archaeological Heritage of the Western Black Sea Shelf*, *ARHEOMAP: Tehnici noi de cartare și investigare non-invazivă a sit-urilor arheologice din Dobrogea centrală (Studiu de caz: Bazinul râului Casimcea)*, în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice 2014-2016) și în Programul Național de Cercetări Arheologice, cu șantiere proprii sau în colaborare.

Diversele activități ale instituției, cu deosebire descoperirile arheologice de senzație, dar și activitatea curentă a muzeului sunt reflectate, în general, cu promptitudine și acuratețe, în mass-media constănțeană și chiar națională. De exemplu, în anul 2013, manifestările științifice internaționale (trei) și expozițiile temporare, deschise cu aceste ocazii, ca și celelalte activități ale muzeului, au fost aduse la cunoștința publicului constănțean de către ziarele și televiziunile locale (Neptun TV și CTV), printr-un număr de aproximativ 175 de articole și reportaje. De asemenea, în anul 2014, întreaga activitate a muzeului a fost reflectată într-un număr de 215 apariții de presă. Muzeul întreține bune relații cu autoritățile locale în vederea evidențierii tradițiilor istorice și prezentării cadrului de dezvoltare a comunităților locale. Astfel de colaborări se desfășoară cu autoritățile din Cumpăna, Costinești, Albești, Pantelimon, Capidava, Histria, Adamclisi, Cernavodă, Hârșova. Cu instituțiile bisericești există colaborare în organizarea unui mic muzeu la Mănăstirea Techirghiol sau în pregătirea unor specialiști în conservare-restaurare. De asemenea, există o bună colaborare cu reprezentanții comunității turco-tătare, împreună cu care s-au organizat de-a lungul anilor numeroase activități (simpozioane anuale la cetatea medievală Hârșova, expoziții foto-documentare, un proiect finanțat prin AFCN în anul 2013 despre Moștenirea culturală turco-tătară în Dobrogea). Muzeul constănțean întreține relații de colaborare cu asociații culturale și profesionale (Asociația Studenților din Basarabia, Asociația Culturală „Noua Acropolă”, Liga Navală Română, Ordinul din arhitecților din România, filiala Constanța). Colaborarea cu colecționarii constănțeni a dus la organizarea Târgului de Antichități din anii 2009 și 2012 - manifestare pe care vom încerca să o repetăm și în anii următori – și a unor recuperări de artefacte descoperite întâmplător de colecționari. Din colaborarea cu Asociația „Noul Val” au rezultat două târguri de produse hand-made „La vie en rose”, realizate pe esplanada de la Edificiul cu Mozaic.

Instituția constănțeană este prezentă în bibliografia națională și internațională de specialitate prin cca. 15-20 de articole anual. Prin schimburile de carte pe care biblioteca muzeului le practică de peste 4 decenii, anuarul „Pontica” ajunge în cca. 200 de muzee, institute, universități din străinătate, MINAC căpătând notorietate internațională. Să amintim că MINAC este membru al Rețelei Naționale a Muzeelor din România, organism reprezentativ pentru muzeologia românească și al ICOM, organizație internațională de profil.

A. Cadrul sociocultural în care se desfășoară activitatea MINAC

MINA, cu toate spațiile sale expoziționale, este vizitat de circa 80-90 de mii de turiști anual. Un număr important dintre aceștia sunt străini, în general de vârsta a treia, aduși de agențiile de turism cu care muzeul constănțean colaborează (Danubius Travel SRL, Karpaten Turism SRL, Vantage SRL, Direct Travel SRL, Mistral Voyage S.R.L., etc.). De asemenea, menționăm grupurile organizate de elevi, venite mai ales în preajma unor evenimente importante ale istoriei naționale (24 ianuarie, 9-10 mai, 1 decembrie etc.). Constatăm că lipsesc turiștii români în grupuri organizate, elevii sosiți în tabere pe litoral. În mod organizat, muzeul este vizitat, de obicei gratuit, de grupuri de elevi din mediul rural, aflați în excursii programate de Consiliul Județean Constanța. De asemenea, tot în mod gratuit, este vizitat de către participanții la diferite manifestări (de exemplu, olimpiadele școlare).

În condițiile unui reviriment al turismului pe litoralul românesc, se are în vedere atragerea turiștilor români veniți în mod organizat (excursii sau sejururi prin sindicat), prin colaborarea cu ANAT și Asociația pentru promovarea turismului „Litoral Delta Dunării”. Prin expozițiile temporare pe care MINAC le organizează la sediu, se încearcă atragerea publicului local, care în principiu cunoaște expozițiile de bază. La acestea se adaugă lansări de carte, concerte și conferințe de specialitate.

Prin parteneriatul general cu ISJ Constanța și parteneriatele individuale cu diferite școli din județ și municipiu, MINA pune la dispoziție spații și plasme pentru desfășurarea unor lecții tematice, tratând teme mari ale istoriei României.

Colaborare permanentă prin parteneriate:

- I.S.J. Constanța – parteneriat general

- Școli, grădinițe, licee, grupuri școlare din Constanța și județ în număr de 130 – parteneriate individuale
- Universitatea „Ovidius” Constanța
 - Facultatea de Arte (spectacole de operă; câte două în anii 2013, 2014; în 2015 – două programate)
 - Facultatea de Istorie și Științe Police (participări la evenimente: sesiuni, lansări de carte, etc.)

Asociații și organizații neguvernamentale:

- International Fund for Cooperation and Partnership of the Black Sea and the Caspian Sea (parteneriat încheiat în septembrie 2013) pentru promovarea civilizațiilor Mării Negre și Mării Caspice
- Asociația „Noua Acropolă” (conferințe, expoziții temporare la sediul MINAC)
- Asociația „Neliniști Metafizice” (lansări de carte, conferințe literare)
- Asociația „Danais – Capidava” (activități specifice desfășurate la Capidava – workshop-uri restaurare ceramică, etc.)
- Asociația „Anghel Saligny” (activități științifice și educative în com. A. Saligny și la sediul MINAC)
- Fundația “Orizonturi Culturale”
- Asociația Liga Navală
- Oceanic Club (activități interdisciplinare)
- Asociația „Opera Viva” (două spectacole în anul 2013, două spectacole în anul 2014)
- Asociația Studenților Basarabeni (manifestări la sediul MINAC)

Instituții de profil:

- Direcția Județeană Constanța a Arhivelor Naționale
- Muzeul Marinei Române
- Muzeul de Arheologie „Callatis” Mangalia
- Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand” filiala Constanța
- Muzeul de Artă Constanța
- Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța – expoziții și activități științifice

- Muzeul Județean Ialomița
- Muzeul Brăilei,
- Muzeul Județean Buzău
- Muzeul Civilizației Dunării de Jos Călărași
- Institutul de Turcologie și Studii Central-Asiatice de pe lângă Universitatea „Babeș Bolyai” Cluj-Napoca
- Muzeul Național de Istorie a României – expoziții temporare diverse în țară și străinătate
- ICEM Tulcea – expoziții și proiecte naționale și internaționale (*AFCN, BSUDRA*)
- Consulatul General al Turciei Constanța – expoziții, colocvii, simpozioane, conferințe
- Centrul Cultural Turc - expoziții, colocvii, simpozioane, conferințe
- Uniunea Democrată Turcă din România - expoziții, colocvii, simpozioane, conferințe
- Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România - expoziții, colocvii, simpozioane, conferințe
- Membru ICOM
- Membru Rețeaua Națională a Muzeelor din România

Parteneriate în cadrul șantierelor arheologice:

- Adamclisi: Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Universitatea din București, Facultate de Istorie.
- Histria: Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București, Institutul de Arheologie și Istoria Artei al Academiei Române Cluj-Napoca, Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
- Capidava: Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Universitatea „Valahia” Târgoviște, Universitatea București
- Oltina: Institutul de Arheologie Iași
- Pantelimon - Ulmetum: Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București
- Cheia: program de schimburi interacademice cu Academia de Științe din Polonia

Colaborări expoziționale:

Soc. Viticolă Murfatlar – Punct muzeal: Muzeul Vinului

Hotel Ibis – punct expozițional

Primăria Constanța – Parcul arheologic
Mănăstirea Techirghiol – punct expozițional
Primăria Cumpăna – punct expozițional
Camera de Comerț Constanța – experți în proiecte culturale și turistice

Proiecte internaționale 2014 - 2016

- *LIMEN: Cultural Ports from Aegean to the Black Sea*
Joint Operational Programme “Black Sea Basin 2007-2013”
Parteneri: European Centre for Byzantine and Post-Byzantine Monuments
Thessaloniki; Istanbul University – Faculty of Letters – Department of
Conservation of Marine Archaeological Objects; Municipality of Kavala; Odessa
City Council, Department of Cultural and Tourism; G. Chubinashvili National
Research Centre for Georgian Art History and Heritage Preservation;
Municipality of Varna; Koç University, Istanbul.
 - a debutat în anul 2013; continuă până în anul 2015.
- *HERAS: SUBMARINE Archaeological Heritage of the western Black Sea Shelf*
Joint Steering Committee for the Romania-Bulgaria Cross-Border Cooperation
Programme 2007-2013
 - bază de date situri submerse
 - cercetări pentru identificarea și cartarea lor
 - cercetări în situri
 - workshop-uri etc.Aplicant: Geocomar
Parteneri: MINAC și instituții din Bulgaria (Balcic, Varna)
 - perioada de desfășurare: 2014-2015
- *JADE 2 – Objects-signs et interprétations sociales des jades alpins dans l'Europe Néolithique (2013-2015)*. Program CNRS France (arta prelucrării jadului în preistorie).
- *ARHEOMAP - Tehnici noi de cartare și investigare non-invazivă a sit-urilor arheologice din Dobrogea centrală (Studiu de caz: Bazinul râului Casimcea)*.
 - perioada de desfășurare: 2014-2016
- *Black Sea-Unity and Diversity in the Roman Antiquity – BSUDRA – Sinope – Tulcea*

Aplicant: CJ Tulcea

Parteneri asociați: MINAC, Oxford University, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași.

- perioada de desfășurare: 2013-2016

- *Compositional investigations of Byzantine ceramics using LML nuclear microprobe*, în cadrul căruia se analizează la Universitatea din Padova ceramica de la Hârșova și apoi de la Oltina (secolele X-XII). Proiectul este parte a programului *Transnational Acces (TNA-USIP) of the European Nuclear Science and Applications Research (ENSAR) EU-FP7*.

- perioada de desfășurare: 2013-2015

Activități de promovare

Comunicate transmise prin rețeaua CIMEC

Articole, informări de presă, interviuri prin:

- Replica
- Ziua de Constanța
- Observatorul de Constanța
- Liderul de opinie
- Telegraf
- Cuget liber
- Antena 1 Constanța
- Neptun TV
- Digi Constanța
- L TV Năvodari
- TVR
- Radio România
- Radio Constanța

Îmbunătățirea activității de promovare

- Se lucrează la modernizarea site-ului MINAC și la crearea unei pagini MINAC pe rețeaua de socializare „Facebook”.
- Sunt în derulare contracte de popularizare în „Pagini aurii”, “Focus”, site și materiale scrise.
- Se are în vedere angajarea unui specialist în activități de PR.

Apariții în presa de specialitate

- Reportaje și cronici ale reporterilor din secțiile “cultură” despre evenimente, descoperiri, piese deosebite din colecțiile MINAC.
- De asemenea, în revistele de specialitate, cercetătorii MINAC sunt prezenți anual cu 10-15 studii, articole și comunicări.

Profilul beneficiarului actual

- Conform datelor deținute de serviciul contabilitate, situația privind numărul de vizitatori pentru toate categoriile de bilete, inclusiv gratuite, se prezintă astfel: 2013 - 80.754; 2014 – 83.273.
- În acest moment, MINAC și expozițiile sale sunt vizitate în primul rând de elevi din toate ciclurile de învățământ (cu plată sau gratuit), turiști străini sosiți cu navele de croazieră și turiști români în cadrul turismului de familie, mai puțin în grupuri organizate.
- Se pot diferenția mai multe categorii de vizitatori:
 1. Vizitator înalt calificat, specializat (participanți la sesiunile științifice naționale și internaționale susținute la sediul muzeului) – categorie restrânsă;
 2. Vizitatorul mediu (în general, însoțit de familie) – categorie relativ numeroasă;
 3. Vizitatorul sosit în croazieră (persoană de vârstă a III-a) – categoria cea mai numeroasă în ultima vreme;
 4. Vizitatorul tânăr (elev, student) – categorie numeroasă, foarte multe gratuități;
 5. Vizitatorul consumator de turism cultural - categorie restrânsă.

Beneficiarul-țintă al activităților instituției

Pentru cetățenii județului Constanța, în scădere ca număr conform ultimului recensământ care, în principiu, cunosc expoziția de bază, MINAC organizează la sediu expoziții temporare tematice și alte manifestări (concerte, lansări de carte, simpozioane aniversare, omagiale).

Pe termen lung, Muzeele de la Murfatlar – Complexul Rupestru, cel al vinului și Mormântul Hypogeu restaurat și cu o expoziție amenajată în jurul său, pot atrage publicul constănțean, ca și expoziții de mare impact cu descoperiri de piese din aur și argint antic.

Modul de cunoaștere a categoriilor de beneficiari

Realizarea unor studii de piață privind categoriile de beneficiari rămâne un deziderat, în condițiile subfinanțării generale a culturii. Se preconizează angajarea unui specialist în activități de PR și strategii media.

Analiza tipurilor de beneficiari, nu poate fi făcută în mod științific, MINAC neavând un cadru pregătit în sociologie, P.R. sau alte domenii care să ne ajute în acest scop. Constatările făcute se bazează pe discuțiile cu ghizii firmelor de turism, cu turiștii personal și prin consultarea cărților de impresii, aflate la toate sediile cu expoziții de bază (Constanța, Adamclisi, Histria, Hârșova). De remarcat că din aceste cărți de impresii reiese surpriza plăcută privind istoria locurilor și descoperirile deosebite, aprecieri, sugestii și uneori critici.

Utilizarea spațiilor instituției

În acest moment, spațiile instituției destinate publicului sunt folosite în mod corespunzător.

Există săli de prezentare, de expunere temporară, iar sălile expoziției de bază – parter și etaj I – sunt reabilite. La etajul II există săli reabilite (expoziția de numismatică), dar expoziția de pipe și de istorie modernă și contemporană trebuie reamenajate. Parte din etajul II (două săli, un hol și Sala pipe) este în curs de reabilitare în anul 2015.

Spațiile administrative și birourile au fost reabilite în anii trecuți și pot fi folosite în mod corespunzător.

Depozitele sunt funcționale, cu excepția celor de la subsol, aflate în curs de igienizare și parțial în reparație.

Expoziția MINA a fost reabilitată – parter și etajul 1, cu fonduri proprii. În expoziție s-au montat LCD-uri, pe care rulează filme ce prezintă Mormântul pictat, Bisericițele rupestre de la Murfatlar, descoperirea sarcofagului de la Mangalia Nord și săpături în situri preistorice. Se are în vedere o colaborare cu trupe artistice în scopul organizării

unor spectacole (chiar și teatru antic) în incintele unor monumente: Edificiul roman cu mozaic, cetatea Histria, cetatea Adamclisi.

Având în vedere impactul pe care îl are muzeul asupra vizitatorilor, putem să apreciem că spațiile dedicate expozițiilor de bază sunt folosite eficient. Ritmul de două până la patru expoziții temporare pe care muzeul le organizează în sala „V. Canarache” este unul optim pentru a obține un act artistic și educativ de calitate. Aula „A. Rădulescu”, dedicată festivităților de aniversare este bine să rămână mai puțin vizitată, în ideea prezervării frescei monumentale, care și așa necesită grabnice intervenții de restaurare. Și aici, totuși, se organizează expoziții temporare, foto-documentare, iar pe plasmă de mari dimensiuni, obținută în urma unui program european, rulează filme cu subiecte arheologice și istorice (de exemplu, în anul 2014, a fost organizată expoziția „Centenarul vizitei familiei imperiale ruse la Constanța”, pe plasmă rulând înregistrări de epocă ale acestei vizite).

Îmbunătățiri aduse spațiilor (modificări, extinderi, reparații, reabilitări)

În anii următori se va reabilita expoziția de la etajul II. Pentru 2015, printr-o sponsorizare în colaborare cu AFDPR Constanța, se vor reabilita două săli și un hol cu aspecte privind viața cotidiană în epoca comunistă și sistemul concentraționar din Dobrogea. De asemenea, se va reorganiza expoziția de pipe. Celelalte săli se vor reamenaja în totalitate în limita fondurilor de care va dispune instituția (subvenții CJC și venituri proprii), la etajul II fiind necesară schimbarea instalației de iluminat, a materialelor de fundal și a modului de expunere. Întreaga clădire a muzeului, monument istoric, necesită reparații capitale (schimbarea/restaurarea tâmplăriei – uși, ferestre – repararea și consolidarea celor două portice laterale, modernizarea grupurilor sanitare – consolidarea fundațiilor s-a realizat prin fonduri europene, în baza proiectului Hiperb, câștigat de CJ Constanța).

Se are în vedere amenajarea sălii de studiu ceramicii de la etajul al III-lea, pentru a se ușura munca specialiștilor și accesul lor la materiale.

Pe întreaga perioadă a mandatului se are în vedere repararea și reorganizarea celor două mari depozite din subsolul clădirii MINAC (poate chiar accesarea unui proiect european).

Edificiul roman cu mozaic necesită, de asemenea, refacerea clădirii de protecție și consolidarea monumentului. De asemenea, eliminarea infiltrațiilor, schimbarea

tâmplăriei metalice (devenită pericol pentru turiști), climatizarea monumentului și modernizarea instalației electrice. La muzeul din Hârșova, în cazul în care se va achiziționa clădirea care îl adăpostește și terenul aferent, se poate transforma anexa în depozit și laborator de restaurare ceramică. La Histria urmează a se continua reabilitarea caselor pentru paznici și specialiști, reabilitarea scenei și a instalației de nocturnă pentru reluarea spectacolelor pe timpul verii, eventual organizarea unor spectacole de teatru antic. De asemenea, se are în vedere reorganizarea expoziției (vitrine, fundaluri, instalație electrică) la standarde europene. La complexul Adamclisi se are în vedere repararea și modernizarea clădirii muzeului din localitate și reabilitarea expoziției și instalațiilor de iluminat și sanitară. Menționăm că, la monumentul Tropaeum Traiani s-au întreprins lucrări de anvergură, în cadrul unui proiect european, aprobat Consiliului Județean Constanța. La cetatea Tropaeum Traiani, la „casa cetății” din apropiere necesită electrificare și instalație sanitară modernă. În cazul în care se electrifică zona se poate monta o instalație de iluminare nocturnă a zidurilor cetății și a unor ansambluri monumentale din interior (Via Principalis, Basilica forensis etc.). În vederea prezervării monumentelor rupestre de la Murfatlar se preconizează repararea clădirii de la șosea și organizarea în interiorul ei a unei expoziții cu piese și imagini din bisericuțele de cretă și din situri arheologice contemporane, care să creeze imaginea societății omenești dintre Dunăre și Mare în preajma anului 1000.

B. Analiza activității profesionale a instituției

Programul de cercetări arheologice sistematice în momentul de față cuprinde un număr de 10 șantiere care acoperă, în mod uniform, epocile istorice de la neolitic până la evul mediu. Șapte dintre acestea au primit în ultimii ani finanțări în cadrul PNCA din partea Ministerului Culturii. Este de dorit ca să introducem în aceste finanțări și alte șantiere.

Cercetarea de teren este o activitate permanentă, însăși rațiunea de a fi a MINAC, prin care patrimoniul său se îmbogățește continuu. Din acest motiv, este necesar a fi păstrate și dezvoltate bazele de cercetare sistematică existente – Adamclisi, Capidava, Hârșova, Histria, Pantelimonul de Sus – și crearea unor baze noi la Albești, Cheia, Dunăreni, Oltina, Târgușor, mergând până la deschiderea unor noi șantiere. În acest scop se vor întocmi:

- proiecte viabile pentru investiții bugetare în mijloace fixe și mobile;

- proiecte de restaurare/conservare în care să fie atrase fonduri de la buget precum și fonduri extra-bugetare;

- aplicarea prevederilor legii 422/2001 privind protejarea siturilor arheologice prin marcarea corespunzătoare a zonelor de protecție și întărirea sistemului de pază a acestuia;

- inițierea unui program de cercetări arheologice subacvatice a zonei costiere a Mării Negre, a lacurilor litorale și a Dunării, în colaborare cu GEOECOMAR, ICEM Tulcea și asociații sau instituții de profil din străinătate (de exemplu porturile antice Callatis și Histria, epave de nave antice și medievale etc.). În legătură cu acest aspect, MINAC este partener într-un proiect (HERAS), prin care se lucrează, între altele, și la o bază a siturilor arheologice submerse. De menționat că în Bulgaria astfel de prospecțiuni și cercetări se întreprind de mai mulți ani;

- inițierea unui program de atragere a unor colaborări externe pentru săpăturile arheologice de pe teritoriul județului Constanța. Acest program urmează să valorifice potențialul, puțin luat în considerare în acest moment, al asociațiilor de arheologi amatori și profesioniști din țările dezvoltate ale Europei Occidentale, care doresc să participe la săpături arheologice în cadru organizat și sub supravegherea și coordonarea specialiștilor care activează în siturile arheologice dobrogene. La ora actuală, țări cu tradiție în arheologie ca Franța, Italia, Grecia, Germania, Austria folosesc cu succes astfel de metode, rezolvând totodată multe dintre problemele logistice ale șantierelor arheologice. Un exemplu de succes poate fi considerat șantierul neolitic de la Cheia, unde există un program de colaborare interacademic cu Polonia;

- cercetări arheologice preventive: Constanța-Tomis (o activitate permanentă), parcurile eoliene și orice altă intervenție în județul Constanța, care presupune investiții și lucrări în situri sau în proxima vecinătate a siturilor arheologice;

- supravegheri arheologice în locuri cu potențiale situri;

- periegeze, circa 10 comune anual, pentru întocmirea repertoriului arheologic al județului, parte integrantă din planul național care prevede întocmirea Repertoriului arheologic al României.

- deschiderea unui șantier arheologic pilot în Constanța – la Termele Romane (zona Poarta 1) cu participare străină și echipă pentru cercetări interdisciplinare (arhitecți, analiză metale, analiză mortar, arheozoologie).

Valorificarea cercetărilor

Sectorul expozițional:

- reorganizarea în etape a expoziției de bază a muzeului (mobilier nou, iluminat adecvat, mod de etalare a pieselor);

- 2015-2017 – Etajul II – Istorie modernă și contemporană, expoziția de pipe și sălile cu istoria comunismului (toamna 2015), restul de 6 săli estimăm a se finaliza la sfârșitul anului 2017;

- noi muzee de sit: Murfatlar

Pantelimonu de Sus

Capidava (prin proiect al CJC)

- reorganizarea Muzeului Vinului de la Murfatlar;

- reorganizarea expoziției de la muzeul Adamclisi;

- reamenajare expoziției de la Histria;

- expoziții temporare la sediu și itinerante cu noile descoperiri arheologice, câte una anual;

- expoziții tematice (pe colecții), câte una anual;

- actualizarea ghidurilor muzeelor (Constanța – tezaur și etajul I);

- noi ghiduri: Capidava, Hârșova;

- înregistrarea pe CD a ghidurilor muzeelor, a descoperirilor mai spectaculoase (de exemplu Mormântul pictat, Bisericuțele de la Murfatlar, Basilica de la Histria etc.);

- reconstituiri în tehnica 3D a monumentelor (de exemplu Mozaicul, Mormântul pictat, Basilica de la Histria).

Expozițiile temporare, pentru a avea o ținută științifică și impact asupra publicului, nu trebuie să fie prea numeroase. Din acest motiv, propunem realizarea a două pe an, la care să se adauge expoziții ocazionate de diferite evenimente cu caracter local și colaborări cu alte instituții. De asemenea, nu trebuie neglijate expozițiile itinerante, care fac cunoscut patrimoniul muzeului constănțean, la care MINAC a participat și va participa cu obiecte dintre cele mai reprezentative (*Aurul și argintul antic al României*, vernisată la București și itinerată în acest moment la Muzeul din Oradea, urmând ca până în 2016 să fie itinerată în alte nouă orașe, *expoziție arheologică China*).

Publicații:

Valorificarea patrimoniului se realizează în cadrul programului editorial susținut prin apariția anuarului „Pontica” și a revistei „Analele Dobrogei” și prin editarea aleatorie a unor volume de autor, în cadrul seriei Bibliotheca Tomitana. De asemenea, se are în vedere debutul seriei de monografii privind orașul antic Tomis, după modelul celor 15 volume referitoare la Histria apărute până acum.

- continuarea editării anuarului Pontica și a revistei Analele Dobrogei;
- editarea unor cataloage de colecții (sticlărie, monede, obiecte de cult etc.), cel puțin două în perioada 2015-2019;
- editarea unor volume monografice ale sitului arheologic Tomis, cu colaborarea și a specialiștilor din alte instituții de profil, cel puțin două în perioada 2015-2019;
- studii documentare pentru întocmirea repertoriului arheologic al județului;
- editarea unor noi volume în seria „Bibliotheca Tomitana”, cel puțin 2 în perioada 2015-2019.

Manifestări științifice:

- sesiunea „Pontica” cu caracter internațional;
- simpozioane și colocvii ocazionate de evenimente istorice de importanță națională sau locală;

- simpozioane și colocvii internaționale pe câte o temă specifică (de exemplu *2000 de ani de la moartea lui Ovidiu – 2017; Marea Neagră în Antichitate – 2017*);
- participarea specialiștilor muzeului la sesiunea națională de rapoarte arheologice, simpozionul național de numismatică și la diferite sesiuni și congrese interne și internaționale, ca sarcină pentru îndeplinirea standardelor de performanță;
- colaborări interne și internaționale – colaborarea cu muzee din țară în cadrul „regiunii istorice” Dunărea de Jos-Călărași, Silistra, Dobrič, Brăila, Galați, Tulcea – pentru expoziții temporare, publicații de materiale de specialitate și sesiuni științifice; colaborarea cu muzee de pe litoralul vestic al Mării Negre – Tulcea, Varna, Burgas etc. – în aceleași probleme ca mai sus (de exemplu, MINAC este implicat în două proiecte internaționale – LIMEN și *Black Sea – Unity and Diversity in the Roman Antiquity* - BSUDRA cu aceste muzee).

Îmbogățirea patrimoniului:

- săpături arheologice sistematice și de salvare;
- achiziții de obiecte cu caracter arheologico-numismatic și istoric (circa 2000 piese pe an);
- donații de la persoane fizice, juridice și autorități;
- îmbogățirea continuă a fondului de carte al bibliotecii prin achiziții și intensificarea schimbului intern și extern.

Evidența patrimoniului:

- constituirea Registrului informatizat muzeal (40.000 de piese până în 2019);
- clasarea patrimoniului instituției conform Legii 182/2000 și normelor din Ordinul 2053/2002 (piese Monumentului Triumfal de la Adamclisi, bijuterii din aur, tezaure monetare, etc.);

- întocmirea fișelor analitice de evidență pentru noile piese intrate în inventarele muzeului (1000-1200 FAE/an);
- transcrierea pe suport magnetic (CD, DVD) a evidenței muzeului pentru piesele clasate;
- întocmirea unei baze de date, cel puțin cu piesele publicate în lucrările de specialitate.

Conservarea patrimoniului:

- reparația depozitelor din subsolul clădirii pentru a se asigura condițiile de micro-climat adecvate (prin proiectul european Hiperb s-au consolidat fundațiile clădirii și, în acest moment, se poate trece la etapa reparării și modernizării depozitului);
- tipodimensionarea mobilierului în funcție de specificul obiectelor;
- asigurarea micro-climatului corespunzător în depozite și în expoziții;
- dotarea cu aparatură specifică de înregistrare a factorilor de mediu;
- verificarea anuală a stării de conservare a pieselor din colecții.

Restaurarea patrimoniului:

Laboratorul instituției cuprinde specialitățile metal, sticlă, ceramică, ca și un sector de investigații fizico-chimică.

- Se va avea în vedere asigurarea substanțelor necesare procesului tehnologic, cât și a aparatelor adecvate.

- Se vor restaura, conform graficelor, materialele provenite de pe șantierul arheologic, din achiziții și donații, precum și piesele din expozițiile muzeului care necesită intervenții de specialitate.

- Se va avea în vedere acreditarea laboratorului de către MC, conform Legii 182/2000.

O altă componentă a activității laboratorului de restaurare este producția de replici după obiectele arheologice și restaurări pentru terți. Intenționăm ca, pe viitor, activitatea de producție a replicilor să devină activitatea de bază a unui compartiment

distinct al laboratorului de restaurare, fiind cunoscut faptul, din experiența marilor muzee ale lumii, că mica „industrie” de suveniruri are un rol deosebit în augmentarea fondurilor muzeale.

Asigurarea securității patrimoniului muzeal:

- pază cu firmă specializată la expoziția de bază și Mozaic;
- extinderea rețelei de supraveghere video din expoziția de bază;
- senzori de mișcare și de fum;
- pază proprie la muzeele Histria și Adamclisi (inclusiv Monumentul Triumfal);
- colaborarea cu organele de poliție și vamale pentru stoparea traficului de bunuri cu caracter istorico-arheologic și numismatic;
- colaborarea cu DJC Constanța pentru stoparea săpăturilor ilegale în siturile arheologice;
- protejarea siturilor și a monumentelor din cadrul acestora prin marcarea corespunzătoare a zonelor de protecție.

Relația muzeu – public:

- site pe Internet cu materiale și publicații MINAC, e-mail;
- prospectarea ofertei turistice prin stabilirea de contacte și contracte cu agențiile de turism;
- îmbogățirea standului de vânzare cu ilustrații după piesele din colecțiile proprii, replici după obiecte antice, ghiduri și pliante;
- realizarea unor pachete, cuprinzând abonament de vizitare a tuturor unităților muzeale MINAC (HCJC nr. 216/03.10.2014) și materiale promoționale (ilustrații, ghiduri, pliante, CD-uri) cu discount de preț, ce vor fi oferite la sediu sau în unitățile hoteliere;
- organizarea unor cursuri gratuite, de tip „Universitatea Populară” pentru cei interesați să se inițieze în probleme de arheologie, numismatică, artă antică etc. susținute de specialiștii instituției, pentru a sublinia importanța și bogăția istorică a provinciei Dobrogea. La aceste cursuri pot fi atrași, în primul rând elevi și studenți, dar

și amatori cu hobby-uri. În acest sens se poate lua exemplul de la Asociația Culturală „Noua Acropol” cu care MINAC colaborează de câțiva ani;

- consolidarea relației muzeu-școală în susținerea unor teme de interes general și/sau lecții tematice (există parteneriate cu școli și cu ISJ Constanța, în cadrul cărora s-au desfășurat proiecte educative, vezi cazul Școlii „Adrian Rădulescu” din Murfatlar și Liceul cu program sportiv „Nicolae Rotaru” Constanța);

- organizarea unei asociații „Prietenii muzeului” sau de același tip – asociații/fundații - cu statut propriu, înscrisă ca persoană juridică, care să sprijine permanent activitatea muzeului. Membrii acesteia se vor bucura totodată, de avantaje decurgând din calitatea de membru al asociației (pre-vernisaaje, invitații la evenimentele MINAC, oferirea cu prioritate și la prețuri promoționale a publicațiilor muzeului, recepție anuală etc.);

- împreună cu societățile de turism se vor promova trasee turistice, care să pună în valoare obiective de interes arheologic și istoric din județele Constanța și Tulcea. De exemplu, un traseu complex poate fi Constanța – Basarabi – Adamclisi – Ion Corvin – Dervent – Păcuilul lui Soare, care cuprinde obiective arheologice și de cult. Un alt traseu poate include Hârșova – Topalu – Capidava – Cernavodă – Constanța. Două astfel de proiecte au fost deja implementate cu Primăria din Histria („Drumul Argonauților”) și cu Primăria din Ostrov („Visul împăratului Traian”). În colaborare cu instituțiile abilitate din județul Tulcea se poate organiza un traseu Constanța – Histria – Babadag – Enisala – Tulcea.

Reparații la clădirile instituției și restaurări de monumente

Acest deziderat nu se poate împlini fără sprijinul financiar masiv al CJ Constanța, eșalonat în limita posibilităților, după o listă de priorități stabilită de comun acord:

- reparații la clădirea MINAC, exterior și interior și refacerea instalației electrice în totalitate;

- reparații la Muzeul Adamclisi și refacerea instalației electrice în totalitate;

- finalizarea lucrărilor la clădirea de la Complexul monahal Murfatlar;

- reabilitarea clădirii care protejează Edificiul roman cu mozaic;

- restaurarea pavimentului cu mozaic, a Mormântului Pictat, a Thermelor romane de la Poarta 1 a Portului, Poarta de nord a Tomisului.

În perioada 2015 -2019 ne propunem ca în programul național de cercetări arheologice (PNCA) să introducem alte noi șantiere importante (șantier neolitic la Techiorghiol și șantier de epocă geto-dacă la Adâncata) și, prin performanțele cercetătorilor să putem obține finanțare din partea Ministerului Culturii.

Manifestările științifice internaționale de înaltă ținută sunt sesiunea „Pontica” și colocviile cu teme specifice. Credem că este necesară păstrarea acestei structuri (2/an), la care se adaugă în mod obișnuit manifestările cultural-educative ocazionate de aniversări și comemorări istorice naționale.

Din analiza participării specialiștilor la sesiuni și colocvii se are în vedere creșterea numărului acestora la manifestările științifice la nivel național și internațional. Aceasta cu atât mai mult cu cât este un criteriu avut în vedere la atestarea instituției ca unitate de cercetare-dezvoltare, conform HG 551/2007. În acest moment, sesiunea internațională anuală Pontica, trebuie să-și mărescă participarea străină, cu cercetători în primul rând din țările vecine, dar și din cele cu care de-a lungul epocilor au existat legături (Grecia, Turcia, Germania, Franța, Marea Britanie) sau există afinități. Există legături bune cu colegi ajunși să lucreze în importante instituții muzeale din Marea Britanie (Fitzwilliams Museum), Franța (Universitatea din Le Mans) și Germania.

Pe teritoriul Dobrogei și implicit al județului Constanța se află vestigiile ale unor epoci și civilizații care lipsesc din alte regiuni istorice ale României. Avem în vedere aici existența milenară a cetăților grecești antice vest-pontice – Histria, Tomis, Callatis - , prezența unor întemeieri romane (Adamclisi – Tropaeum Traiani) sau părți ale frontierei fortificate dunărene din epoca romană (Ostrov – Durostorum, Izvoarele – Sucidava, Dunăreni – Sacidava, Capidava, Hârșova - Carsium, Pantelimon - Ulmetum,). La acestea trebuie adăugate vestigiile civilizației medievale bizantine (Păcuiul lui Soare). Aceste realități sunt ilustrate cu prisosință în expozițiile de bază din toate sediile MINAC, ca de altfel și epoca neolitică, cu „culturile” Hamangia și Gumelnița. Dintr-o asemenea comoară arheologică rezultă de multe ori descoperiri eclatante, care sunt imediat valorificate, în primul rând expozițional și apoi științific (de exemplu descoperirea statuii „Venus la baie” din Constanța sau mai recent Jupiter Dolichenus de la Ovidiu, idoli și bijuterii neolitice). Toate aceste artefacte, prin prelucrarea digitală,

printr-o expunere adecvată, trebuie făcute accesibile publicului neinițiat, prin scurte filme documentare, reconstituiri în tehnica 3D, care să ruleze pe plasmele aflate în sălile de expoziție (în acest moment există 4 astfel de plasme).

Din perspectiva activității profesionale a instituției, credem că putem desprinde câteva direcții de forță, în care să se desfășoare activitatea complexă a muzeului constănțean:

- intensificarea cercetării de teren în vederea deschiderii de noi șantiere pentru epoci care în acest moment nu sunt cercetate (deschiderea unor noi șantiere de cercetări arheologice sistematice de epocă neolitică la Techirghiol sau de epocă geto-dacă la Adâncata, unde a fost identificată o mare așezare getică și o necropolă tumulară și de unde, datorită descoperirilor întâmplătoare, provin numeroase artefacte deosebit de valoroase);
- cercetarea fundamentală este necesar să se concretizeze în lucrări de sine stătătoare, de mare anvergură, de tipul monografiilor, al cataloagelor de colecții, pentru a valoriza secția de cercetare pe care muzeul o are, încă din 1993; de asemenea, este necesar a se valoriza descoperirile rezultate din cercetările de pe autostrada A2, de la Poiana, Valu lui Traian, etc.;
- valorificarea prin expozițiile permanente, temporare sau itinerante a descoperirilor arheologice de pe șantiere sau provenind din achiziții (expoziții referitoare la aniversarea a 120 de ani de existență a Podului de la Cernavodă, a unor colecții deosebite – sticlă, bronzuri - , sau în colaborare cu diverși colecționari care să își etaleze descoperirile);
- prin colaborarea cu Direcția Județeană a Distribuției și Exploatării Filmelor Constanța se pot difuza filme documentare, cu caracter arheologic și istoric;
- prin colaborarea cu cercetătorii de la INOE 2000 și GEOECOMAR se are în vedere explorarea interdisciplinară a monumentelor și siturilor arheologice (în acest moment, se află în desfășurare un proiect interdisciplinar *HERAS: SUBMARINE Archaeological Heritage of the western Black Sea Shelf*).
- îmbogățirea patrimoniului prin intensificarea activității de conservare și restaurare a descoperirilor arheologice de pe șantierele MINAC, prin achiziții

de la persoane particulare și înființarea bazelor de date și a registrului informatizat muzeal.

C. Analiza organizării instituției

În anul 2014, prin schimbarea organigramei și statului de funcții (de la șase secții la trei), s-a trecut la actualizarea ROF-ului, aprobat prin HCJC nr. 185/05.09.2014. De asemenea, la sfârșitul lunii noiembrie, s-a organizat concurs pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul MINAC (trei posturi studii superioare și cinci posturi studii medii).

În acest moment, se lucrează la redactarea unui nou ROI, în acord cu ROF-ul aprobat.

Întărirea rolului Consiliului Științific este o necesitate impusă de atestarea MINAC ca unitate de cercetare-dezvoltare conform HG 551/2007. Este necesară consultarea lui în toate cazurile în care se analizează probleme ale cercetării științifice din instituție. Consiliul de Administrație, în conformitate cu prevederile legii 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice are rol deliberativ. Există astfel o conducere colectivă care împiedică abuzurile unui manager cu tendințe autoritariste. Șefii de secție trebuie să fie mai implicați în actul de control al angajaților pentru respectarea termenelor și pentru îmbunătățirea comunicării între compartimente, atât pe orizontală cât și pe verticală. Numai așa, prin îndeplinirea de către aceste compartimente a sarcinilor specifice, managerul își poate dedica în întregime timpul pentru coordonarea și controlul colectivului în îndeplinirea proiectelor și atingerea standardelor, pentru activitatea de cercetare științifică de calitate, conform normelor legii 319/2003 și a ordinului ministrului educației și cercetării 5100 și 5101/2005 referitoare la cercetarea științifică.

În prezent, în cadrul personalului cu pregătire superioară există o relativ uniformă acoperire a epocilor istorice și a activităților curente ale MINA. În condițiile economico-financiare normale ar mai fi nevoie doar de câteva posturi pentru o distribuție optimă:

- personal IT – circa 2-3 posturi;
- arheozoolog (cu studii de biologie) – 1 post;
- chimist/fizician – 1 post (pentru investigații fizico-chimice la Laboratorul de conservare-restaurare);

- specialist PR/Marketing – 1 post;
- specialiști arheologie - 3 posturi (perioadă geto-dacă, epigrafie greco-latină, numismatică sec. III-V);
- specialist restaurare piatră – 1 post (pentru Laboratorul de conservare-restaurare);
- cercetător specializat în programe și aparatură de cercetare geo-fizică (scanner, aerofotografie, sistem GIS și GPS, etc.) – 1 post;
- se constată un deficit de paznici la muzeele și monumentele din teritoriu – cca. 9 posturi (Edificiul cu mozaic – 1 post; Histria – 1 post; Adamclisi – 3 posturi; Capidava – 1 post; Păciul lui Soare – 1 post; Albești – 1 post; Pantelimonu de Sus – 1 post);
- există un deficit de supraveghetori (custozi sală) la muzeele din teritoriu și la sediu – cca. 13 posturi (Muzeul din Constanța – 5 posturi; Mozaic – 2 posturi; Hârșova – 2 posturi; Adamclisi – 2 posturi, Capidava – 2 posturi);
- se constată de asemenea un deficit de muncitori calificați pentru activități de întreținere și reparații curente – 2 posturi;
- îngrijitori – 2 posturi;
- constatăm un deficit de posturi la nivelul personalului cu studii medii pentru activități de rutină, dar în același timp indispensabile unei instituții moderne și în conformitate cu legislația în vigoare (Legea 182/2000 a patrimoniului cultural mobil, Legea 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice etc.), evidență computerizată, registrul informatizat muzeal, tehnoredactare texte, prelucrare imagini și texte, gestiuni, întocmirea documentelor cu beneficiarii – 5 - 6 posturi.

Astfel, o schemă de personal completă, în conformitate cu necesitățile actuale ale MINAC ar fi la nivelul de 120-130 persoane. Actualul personal de specialitate este absolvent de studii superioare – 39 persoane, masterat – 5 persoane, doctorat – 15 persoane. Cu rare excepții (2 restauratori, 1 conservator, 3 muzeografi) nu au absolvit încă cursurile de specialitate (conservare, bazele muzeologiei, restaurare, baze de date etc.). Se pot, în limita fondurilor disponibile, pregăti și în activități mai speciale, cum ar fi management muzeal, gestiune baze de date, prelucrare foto pe calculator etc.

D. Analiza situației economico-financiare a instituției

În materie de subvenții preconizăm acoperirea cheltuielilor cu personalul angajat pe perioadă nedeterminată în proporție de 100%.

În privința surselor atrase considerăm că proiectele naționale (PNCA) și europene vor fi folosite pentru dezvoltarea infrastructurii instituției și reabilitarea expoziției.

Categoria veniturilor proprii obținute din: - vânzarea biletelor;

- vânzarea de suveniruri;

- contractele de descărcare a

terenurilor de sarcină arheologică va fi folosită pentru cheltuielile curente ale instituției (apă, lumină, mici reparații, încălzire), cheltuieli materiale și de personal (sezonier și de pe șantierele arheologice tradiționale).

În vederea îndeplinirii obiectivelor planificate am considerat necesar că anumite costuri vor crește cel puțin datorită inflației. În acest sens, sumele necesare achiziționării de bunuri și servicii sunt planificate să aibă o creștere medie de 20 % pe fiecare an, față de 2014 (considerat an de criză).

Exceptând anii 2010-2013, în care s-a constatat un vârf al veniturilor proprii datorită marilor investiții (vezi autostrada de centură a Constanței, autostrada A2, parcurile eoliene), în următorii ani veniturile preconizate a se realiza rămân într-o proporție de numai 20 – 30 % din bugetul estimat.

Nr. crt.	Programul	Tipul proiectului	Denumirea proiectului	Devizul estimat	Devizul realizat	Observații, comentarii
1	2	3	4	5	6	7

Valorificarea cercetărilor	Expozițional	Proiecte mici	1. <i>Expoziție în cadrul proiectului HERAS</i>	10 000		
			2. <i>120 de ani de la înugurarea Podului de la Cernavodă. Omagiu lui A. Saligny</i>	10 000		
			3. <i>Masă rotundă „Anghel Saligny și Dobrogea”</i>	10 000		
			4. <i>Colocviu internațional în cadrul proiectului HERAS</i>	10 000		
Editorial	PNCA	Proiecte medii	1. 10 șantiere arheologice sistematice	200 000		
			2. Volumul Pontica și 1 vol. monografic „Tomis”	40 000		
Valorificarea științifică		Proiecte mari	1.Sesiunea Internațională „Pontica”	50 000		
Total: 5			Total: 17	Total: 330 000		

Veniturile proprii s-au datorat, în primul rând, prestărilor de servicii arheologice pe traseul autostrăzii A2, pe Centura ocolitoare a Constanței și la marile parcuri eoliene. Aceste mari investiții s-au finalizat și iată că, în 2014, se ajunge la situația reală a posibilităților MINAC, adică maxim 35%.

Creșterea numărului de turiști este prea lentă pentru a acoperi necesitățile MINAC din această sursă. Totuși, s-au propus noi tarife, mai apropiate de valoarea expozițiilor și a siturilor pe care MINAC le gestionează și acestea au fost aprobate prin HCJC 175/31.07.2014 și HCJC 216/03.10.2014.

Se constată că, veniturile din activitatea de bază reprezintă doar circa 20-25% din veniturile proprii obținute de muzeu. Acest fapt nu trebuie să ne îngrijoreze pentru că există o categorie foarte numeroasă de vizitatori (elevi, studenți, persoane cu

dizabilități, delegații oficiale, etc.) care au acces gratuit (aprox. o treime din numărul total de vizitatori). În acest sens, amintim cu titlu de exemplu, cei 8000 de vizitatori, prezenți în sălile muzeului la Noaptea Muzeelor din mai 2014, sau cei 7000 în anul precedent, cu acces gratuit. Credem însă cu tărie că, menirea MINAC constă, în bună parte, în educarea tineretului, iar prin aceste gratuități, muzeul și-o îndeplinește cu cinste.

Situația veniturilor din activitatea de bază a MINAC ca procent din total venituri proprii, se prezintă astfel:

2010 – 19.71%

2011 – 19.30%

2012 – 14.46%

2013 – 25%

2014 – 42%

Procentul mai mare din anul 2014 se datorează scăderii veniturilor din prestări servicii arheologice.

În structura bugetului MINAC veniturile proprii au avut următoarea pondere:

2010 – 54.78%

2011 – 63.80%

2012 – 71.88%

2013 – 55.05%

2014 - 34.4%

Vârfurile din anii 2010, 2013 se datorează marilor investiții ce s-au desfășurat pe teritoriul județului Constanța. Considerăm că anul 2014 reflectă situația reală.

Un specific al muzeologiei în România este acela că din totalul cheltuielilor, cele de personal se ridică la procente semnificative, circa 70 – 100%. În foarte rare cazuri – vezi muzeul Bran și muzeul Peleş – acestea sunt acoperite din încasări. Să remarcăm

Însă că personalul acestor muzee nu face decât activitate de conservare–restaurare a unui patrimoniu static, fără nicio creștere numerică. Dezvoltarea patrimoniului, cel puțin a muzeelor de istorie și arheologie, are un anumit specific pentru România, în sensul că acesta nu s-a dezvoltat decât în foarte mică măsură pe baza unor donații (vezi colecțiile vestite C. Orghidan, gen. Mavros și Banul Ghica etc.), ci într-o proporție covârșitoare datorită muncii generațiilor de specialiști încadrați în aceste instituții. Prin activitatea desfășurată la MINAC patrimoniul se îmbogățește anual cu câteva mii de piese, a căror valoare reală de piață acoperă în bună parte cheltuielile făcute. Creșterea an de an a patrimoniului prin descoperirea pe șantierele tradiționale și de salvare sau prin achiziții de la particulari a unor obiecte găsite întâmplător sau aflate în colecții private constituite de-a lungul anilor adaugă valoare materială, de multe ori în sume notabile, averii aflate în proprietatea MINAC. Astfel, o bună parte din cheltuielile făcute pentru funcționarea instituției se reîntorc și se tezaurizează ca *avuție națională*.

Cheltuielile de personal se vor acoperi în proporție de 100% din subvenție. Ele reprezintă cca. 70-75% din totalul cheltuielilor anuale.

Cheltuielile de capital au fost foarte reduse în condițiile în care instituția și-a asigurat din venituri proprii cea mai mare parte din buget (55-72%).

Se are în vedere creșterea acestor cheltuieli, cu deosebire pentru dotări în echipamente moderne de detecție, de fotografiere, de cercetare și protecție pentru ca instituția să nu fie depășită din punct de vedere tehnologic.

Prin cele enumerate, va exista o creștere a cheltuielilor pe beneficiar, dar aceste cheltuieli trebuie să se remarce în creșterea calității actului cultural-educativ și științific (vezi modernizarea expozițiilor, dotărilor cu aparatură, etc.). Se urmărește creșterea acestor cheltuieli din veniturile proprii ale instituției.

E. Strategia, programele și planul de acțiune

În perioada 2015-2019 sunt propuse următoarele activități expoziționale:

În cadrul expoziției permanente se are în vedere organizarea a trei puncte noi de atracție, înnoite cel puțin o dată pe trimestru:

- colțul colecționarului: vitrine cu piese din colecții particulare constănțene.

- artiști dobrogeni contemporani: 2-3 lucrări ale unor artiști locali expuse timp de o lună de zile la MINAC.

- descoperirea zilei: vitrină cu piesele cele mai deosebite descoperite recent.

- **2015** - *Greci, romani și autohtoni la Marea Neagră (secolele I-IV)*, în cadrul proiectului BSUDRA, în colaborare cu ICEM Tulcea.

- Expoziție în cadrul proiectului *HERAS*

- *120 de ani de la inugurarea Podului de la Cernavodă. Omagiu lui A. Saligny*

- **2016** - *Centenarul intrării României în Primul Război Mondial. Frontul Dobrogean*, în colaborare cu Arhivele Naționale, filiala Constanța și Muzeul Militar Național Ferdinand I, filiala Constanța.

- *Noi descoperiri rezultate din cercetările preventive ale MINAC 2012-2016.*

- **2017** - Expoziție comemorativă *Publius Ovidius Nasso. 2000 de ani de la moartea sa.*

- Expoziție comemorativă *90 de ani de la moartea regelui Ferdinand I Întregitorul.*

- **2018** – Expoziția *Centenarului Marii Uniri.*

- Expoziție dedicată împlinirii a *140 de ani de la Unirea Dobrogei cu România*

- Expoziție comemorativă: *Comemorarea a 80 de ani de la moartea Reginei Maria*

- **2019** - *MINAC - 140 de ani de existență.*

În aceeași perioadă se vor desfășura următoarele simpozioane și sesiuni științifice internaționale:

- **2015** - Sesiunea internațională „Pontica”

I-IV)"

- Colocviu internațional „Greci, romani și autohtoni la Marea Neagră (sec.

- Masă rotundă „Anghel Saligny și Dobrogea”

- Colocviu internațional în cadrul proiectului HERAS

- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

- **2016** - Sesiunea internațională „Pontica”

- Masă rotundă „Centenarul intrării României în Primul Război Mondial. Frontul Dobrogean”

- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

- **2017** - Sesiunea internațională „Pontica”

- Colocviu internațional „Limesul dunărean”

- 6th International Congress on Black Sea Antiquities

- Colocviu internațional „Ovidiu la Tomis”

- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

- **2018** - Sesiunea internațională „Pontica”

- Colocviu: „Comemorarea a 80 de ani de la moartea Reginei Maria”

- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

- **2019** - Sesiunea internațională „Pontica”

- Simpozion omagial: „24 ianuarie – 170 de ani de la Unirea Principatelor”
- Colocviu: „75 de ani de la Actul de la 23 august 1944”
- Simpozioane omagiale: 24 ianuarie, 9-10 mai, 28 noiembrie, 1 decembrie

Cercetarea științifică va fi susținută prin apariția anuarului „Pontica” (numerele 48-52) și a revistei „Analele Dobrogei” (numerele 13-17).

În cazul finalizării unor proiecte aflate acum în stadiul de evaluare, vor fi organizate mese rotunde, colocvii, simpozioane, care vor constitui modul de diseminare a rezultatelor acestor activități. În același timp se vor organiza manifestări de mai mică amploare, care vor puncta diferite manifestări sau comemorări prin care să se păstreze vie în mijlocul publicului amintirea unor evenimente și fapte memorabile din istoria națională (24 ianuarie 1859, 9-10 mai 1877, 1945, evocări de personalități etc.).

Din punct de vedere financiar, am gândit subvenția ca o sumă care să acopere în totalitate cheltuielile de personal. În acest sens va exista o creștere a subvenției pe măsura creșterii salariilor personalului, apreciată în medie la circa 5 %/an. De asemenea, tot din subvenție preconizăm acoperirea cheltuielilor mari cu întreținerea (căldură, lumină, apă curentă, reparații).

Veniturile extrabugetare ce urmează a fi încasate de muzeu vor spori atât prin creșterea numărului de turiști (într-o situație economică normală), cât și prin activitățile de prestări servicii, în primul rând descărcarea terenurilor de sarcină arheologică și le estimăm la cca. 25-30% din bugetul total al instituției.

Prin organizarea unor expoziții temporare, prin reabilitarea expoziției de bază a MINAC, prin înființarea muzeelor de sit, se preconizează o mărire a numărului de turiști care, implicit, vor duce la creșterea veniturilor realizate din activitatea de bază a muzeului.

Evoluția costurilor în măsura în care prețurile produselor de pe piața românească sunt aproximativ egale cu cele din UE poate fi legată doar de inflație, prognozată de autorități de la cca. 4 % până la sub 2 %. Totuși, evoluția prețurilor administrate (energie, căldură, alimentare cu apă) introduce o marjă mai mare de variabilitate.

Anexele sintetizează în cifre prognozele făcute pe parcursul întregului proiect managerial.

F. Previzionarea evoluției economico-financiare

Instituția are nevoie de mari sume de bani pentru reparații și modernizări.

Dincolo de asigurarea salariilor personalului angajat pe perioadă nedeterminată, efortul financiar va trebui făcut tot de CJC, astfel de sume neputând fi obținute de către MINAC. Sigur că există posibilitatea și speranța accesării unor sume prin proiecte europene, dar având în vedere cofinanțările cerute în astfel de cazuri, această sarcină va fi tot în grija CJC.

Până în prezent, prin două proiecte mari (Hiperb și Tropaeum Traiani), s-au realizat importante lucrări. De asemenea, prin proiectul celor cinci cetăți dunărene, s-a obținut aparatură modernă pentru lucrările specialiștilor muzeului. Derularea lucrărilor, începând cu anul 2015, la cetatea Capidava face, de asemenea, posibile investiții de substanță în infrastructura muzeală a județului nostru.

Veniturile proprii se preconizează să provină din vizite la expozițiile MINAC de la sediu și din teritoriu (se va intensifica promovarea sitului Adamclisi și a muzeelor noi din județ) și se preconizează a se ridica aceste venituri proprii între 700 și 900.000 lei. Prin prestările de servicii arheologice către firme și persoane fizice se are în vedere a se încasa cca. 1.000.000 lei/an în condițiile în care deocamdată lipsesc marile investiții în infrastructură (Autostrada de litoral Constanța-Varna, Șoseaua de coastă, etc.).

Parte din cheltuielile cu proiectele, mai ales cele mici, este redusă, din cauza prelucrării în instituție a materialelor și a folosirii specialiștilor proprii. Proiectele medii (editarea unor volume monografice și cataloage) și mari (organizarea de simpozioane și sesiuni internaționale) vor necesita sume importante pentru ca MINAC să se prezinte cu cinste în fața unui public de specialiști și cunoscători ai arheologiei și istoriei.

Pentru perioada 2015-2019 se preconizează o creștere continuă a numărului de vizitatori și, implicit, a încasărilor (conform noilor tarife aprobate prin HCJC 175/31.07.2014 și HCJC 216/03.10.2014), creșteri care vor fi nespectaculoase în condițiile actuale ale turismului românesc.

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

În luna ianuarie 2015 Consiliul Județean Constanța a organizat concurs de proiecte de management la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

La concursul de proiecte de management pentru ocuparea postului de director general la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța s-au înscris trei candidați:

- Lungu Virgil;
- Custurea Gabriel Gheorghe;
- Scurtu Constantin.

Secretariatul comisiei de concurs, conform atribuțiilor sale, a verificat mapele de concurs și a constatat că dosarul domnului Lungu Virgil a fost incomplet fiind astfel eliminat din concurs.

La prima etapă a concursului - analizarea proiectului de management, domnul Custurea Gabriel Gheorghe a obținut nota 9 (nouă) și domnul Scurtu Constantin a obținut nota 8,50 (opt și cincizeci) fiind admiși pentru cea de a II a etapă - proba interviu.

A doua etapă a concursului s-a desfășurat în data de 23.01.2015.

După proba interviu, comisia de concurs a notat prestația domnului Custurea Gabriel Gheorghe cu 9 (nouă) și pe cea a domnului Scurtu Constantin cu 8,5 (opt și cincizeci).

Nota finală obținută de domnului Custurea Gabriel Gheorghe este 9 (nouă) și nota finală obținută de domnul Scurtu Constantin este 8,5 (opt și cincizeci).

Cu media generală 9 (nouă) comisia de concurs a declarat câștigător al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța pe domnul Custurea Gabriel Gheorghe.

Contractul de management este contractul dintre autoritate și manager, încheiat pe durată determinată de maxim 5 ani, prin care se încredințează managementul instituției publice de cultură. Pe durata contractului de management, autoritatea verifică modul în care sunt respectate clauzele acestuia de către manager, în cadrul evaluărilor anuale ale managementului.

Proiectul de management constituie documentul de referință pentru evaluarea managementului.

Proiectul de management al domnului Custurea Gabriel Gheorghe a fost realizat în conformitate cu cerințele caietului de obiective aprobat prin HCJC nr.257 din 03.12.2014.

Art. 20 alin.(5) din OUG nr.189 din 2008 cu modificările și completările ulterioare, prevede următoarele: „Rezultatul final al concursului, proiectul de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management se aprobă prin ordin sau, după caz, hotărâre a autorității.”

Față de cele prezentate mai sus, supun spre dezbateră și aprobare prezentul proiect de hotărâre.

PREȘEDINTE,

Constantinescu Nicușor Daniel

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
Direcția Coordonare Instituții Subordonate și Operare Pavilion Expozițional

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

La Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, instituție de cultură subordonată Consiliului Județean Constanța, s-a organizat concurs de proiecte de management.

Domnul Custurea Gabriel Gheorghe a fost declarat câștigător al concursului de proiecte de management pentru ocuparea postului de director la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, având o medie generală de **9 (nouă)**.

Conform art. 24 alin (1) din OUG nr. 189 din 2008, contractul de management cuprinde clauze organizatorice, financiare și tehnice.

Contractul de management se încheie între autoritate și manager, pe o perioadă determinată de maxim 5 ani, egală cu cea pentru care a fost aprobat proiectul de management.

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. "a" și lit. "f" alin. (2) lit. "e", ale art. 97 și ale art. 104 alin. (2) lit. "b" și alin. (3) lit. "c" din legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată (actualizată), Consiliul Județean Constanța numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes județean.

Față de cele prezentate mai sus, considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului de proiecte de management, proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța se încadrează în prevederile legale în vigoare, drept pentru care propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Director,
Direcția Coordonare Instituții Subordonate și Operare Pavilion Expozițional
Iosif Virgil

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului, a proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța este o instituție de cultură subordonată Consiliului Județean Constanța.

Conform art. 20 alin.(5) din OUG nr.189 din 2008, privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, rezultatul final al concursului, proiectul de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management se aprobă prin ordin sau, după caz, hotărâre a autorității.

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. "a" și lit. "f" alin. (2) lit. "e", ale art. 97 și ale art. 104 alin. (2) lit. "b" și alin. (3) lit. "c" din legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată (actualizată), Consiliul Județean Constanța numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes județean.

Față de cele prezentate mai sus, considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului de proiecte de management, proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța se încadrează în prevederile legale în vigoare, drept pentru care propunem adoptarea acestuia în forma prezentată.

Director,

Direcția Generală de Administrație Publică și Juridică

Voleinșchi Radu

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE SPECIALITATE PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, JURIDICĂ,
APĂRAREA ORDINII PUBLICE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ**

RAPORT

Comisia de specialitate pentru Administrație publică, juridică, apărarea ordinii publice și protecție socială, întrunită în ședința de astăzi 12.02. 2015 a analizat Expunerea de Motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța, Raportul Direcției Coordonare Instituții Subordonate și Operare Pavilion Expozițional și Raportul Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului de proiecte de management, proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

Suntem de acord cu proiectul de hotărâre mai sus amintit.

**Comisia de specialitate pentru Administrație publică, juridică,
apărarea ordinii publice și protecție socială**

, Președinte

22

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE SPECIALITATE PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, SĂNĂTATE ȘI
SPORT**

RAPORT

Comisia de specialitate pentru Cultură, învățământ, sănătate și sport întrunită în ședința de astăzi 11.02. 2013 a analizat Expunerea de Motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța, Raportul Direcției Coordonare Instituții Subordonate și Raportul Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică la proiectul de hotărâre privind aprobarea rezultatului final al concursului de proiecte de management, proiectului de management câștigător și durata pentru care se va încheia contractul de management pentru Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

Suntem de acord cu proiectul de hotărâre mai sus amintit.

Comisia de specialitate pentru Cultură, învățământ, sănătate și sport

Președinte